

**FINANSAL RİSK ALIMI: MENKUL KIYMET ALIM-SATIMI
PSİKOLOJİSİ VE DAVRANIŞSAL FİNANSA GİRİŞ**

FINANCIAL RISK TAKING: AN INTRODUCTION TO THE
PSYCHOLOGY OF TRADING AND BEHAVIOURAL FINANCE

Aslıhan E. BOZCUK*

Yazarın Adı : Mike Elvin

ISBN : 0470850264

Yayın Yılı : Ağustos 2004

294 sayfa, John Wiley & Sons, Ltd: West Sussex, England.

Portföy yöneticisi ve psikolog, Dr Mike Elvin'in, merakla beklenen "Finansal Risk Alımı: Menkul Kıymet Alım-Satımı Psikolojisi ve Davranışsal Finansa Giriş" başlıklı, 294 sayfadan oluşan, kitabı Ağustos 2004'de yayımlandı. Yazarın, devlet sektöründeki üst düzey yönetici pozisyonunu terk edip, University of London'da klinik psikoloji dalındaki akademik kariyerine yeni bir yön verme kararını takiben, 30'lu yaşların sonunda University of Kingston Business School'da İşletme eğitime ve bir borsa aracı kurumunda işe başlaması, pek çoğumuzun hayal bile edemeyeceği kadar büyük bir risk. Ancak bugün Dr Elvin'in isminin piyasadaki en başarılı portföy yöneticileri arasında yer alması, ve akademik araştırmalarını borsadaki alım-satım sistemlerini geliştirmeye yönelik uygulamaya koyabilmesi, azmin, kendine inancın ve sevdiğimiz bir işe dört elle sarılmanın bizi başarıya götüreceğinin en güzel örneği.

Dr Elvin, 8 yılı kapsayan akademik araştırmalarının ve gerek profesyonel gerekse bireysel yatırımcılarla yaptığı mülakatların bulgularını derlediği bu kitabında, menkul kıymet alım-satımına ilişkin psikoloji, ekonomi ve işletme literatürünün bir sentezini yapmayı amaçlıyor. Davranışsal Finans Teorisinin temel kavramlarının özetlendiği kitapta, bu teorinin bir uzantısı olarak, menkul kıymet alım-satım denklemindeki en önemli değişkenin 'yatırımcı' olduğu her fırsatta vurgulanıyor.

İlk bölümde, kitabın amacı ve kitapta kullanılan terim ve kavramların tanımları verildikten sonra, ikinci bölümde, duygusal ve algısal yanlısamlar (biases), temel ve teknik analiz, ve finansal yönetimin yanı sıra öğrenme modelleri ve ilgili kavramların tanıtımına yer veriliyor. Üçüncü bölümde ise yazarın kendi araştırmasına dayalı olarak geliştirdiği 'Kapsamlı Alım-Satım

---

* Akdeniz Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, Öğretim Görevlisi

Modeli' (MOT -Comprehensive Model of Trading Competence) detaylı bir şekilde anlatılıyor. Dördüncü bölümde, psikoloji literatüründeki stres teorileri, menkul kıymet alım-satımına ilişkin stres faktörleri ve stres yönetimi metot ve teknikleri özetlendikten sonra, beşinci bölümde psikoloji literatüründeki ampirik çalışmalarda bulgular ve ekonomistler, yatırım bankacıları ve ilgili alanlardaki uzmanlar tarafından tanınan yanlısamalar, menkul kıymet alım-satımı ve yatırım kararları bakış açılarından tartışılıyor. Altıncı bölümde, duygular ve duygusal zeka ile ilgili olarak beyinde gerçekleşen süreçler ve bunların karar almaya olan etkisi ele alınırken, yedinci bölümde uzak doğu ve savaş sanatları felsefesinin temel öğelerinden yola çıkarak, yatırımcıların sıkça yaptıkları hataların ne şekilde aşılabileceğine ilişkin öneriler anlatılıyor. Sekizinci ve son bölümde ise, menkul kıymet alım-satımında başarılı olabilmek için gerekli olan, ve önceki bölümlerde işlenen konular, 8 ana başlık ve 75 alt başlıktan oluşan bir tablo halinde özetleniyor.

Kitabın önemi, menkul kıymet alım-satımına ilişkin hem akademik hem de piyasa bakış açılarını bir bütün halinde sunarak, finans literatüründeki açığı doldurmasında kaynaklanıyor. Ayrıca, yazarın oldukça ilginç entelektüel altyapısı ve itibarlı bir portföy yöneticisi olarak kişisel deneyimleri sayesinde, konunun son derece zengin ve ilgi çekici bir biçimde işlenmesi de kitabı değerli kılıyor. Konuya yaklaşım tarzıyla ilgili diğer bir yenilik de, kitabın sonunda, kapsamlı ve sınıflandırılmış bir okuma listesi, ve yatırımcılar için internet kaynakları ve eğitim seminerleri listesine yer verilmiş olması. Bu bağlamda, kitap sadece akademisyenler için değil, konuyla ilgilenen herkes için, okuması ve anlaması kolay, temel bir kaynak niteliği de taşıyor.

Kitabın başlığına bakıldığında, her ne kadar 'giriş' ibaresine yer verilse de, konunun sadece temel kavramlarla tanıştırmak düzeyinde ele alındığı ve ilgilenenlerin konuyu daha detaylı keşfedebilmesi için bir yol haritası sunmakla yetinildiği çok net anlaşılabilir. Ayrıca, finans literatüründeki ampirik çalışmalarda sıkça bahsedilen alım-satım stratejileri, farklı ülke finansal piyasalarının birbirlerinden oldukça farklı yapıları ve finansal öngörü tekniklerine yer verilmemiş olması da eleştirilebilecek önemli noktalar. Ancak, bu eleştirilere rağmen, kitap finansal risk konusuna ilişkin özgün ve değerli bir katkı olarak literatürdeki yerini almaktadır.